

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v MARCU 2015

Zadeva: **POROČILO O POSLOVANJU JAVNEGA ZAVODA ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ V LETU 2014**

V skladu s sprejetim programom dela Občinskega sveta občine Črnomelj v letu 2015 in določili ustanovitvenega akta je predvidena obravnava poročila o poslovanju javnega zavoda Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (v nadaljevanju: zavod).

V nadaljevanju je skrajšana oblika poročila zavoda in vsebuje najpomembnejše podatke, ki bodo občinski svet seznanili z uspešnostjo poslovanja javnega zavoda v preteklem letu, t. j. v letu 2014.

V kolikor bodo člani Odbora za družbene dejavnosti in svetniki Občinskega sveta občine Črnomelj želeli na vpogled podrobnejšo predstavitev poslovanja javnega zavoda, je letno poročilo skupaj z bilancami poslovanja na voljo pri pripravljavcu gradiva.

Predlog sklepa:

Občinskemu svetu predlagamo, da poročilo o poslovanju javnega zavoda Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj v letu 2014 obravnava ter nato sprejme v predloženi vsebini in obliki.

Številka: 603-16/2015

Pripravila:

Vladka Kostelec Peteh, l.r.

Predlagateljica:

Županja, Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

Mnenje Odbora za družbene dejavnosti:

Odbor za družbene dejavnosti je na svoji 2. redni seji, 18.3. 2015, obravnaval "Poročilo o poslovanju javnega zavoda Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj v letu 2014".

Odbor za družbene dejavnosti predlaga občinskemu svetu, da:

1. predlagano poročilo o poslovanju javnega zavoda Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj v letu 2014 obravnava ter nato sprejme v predloženi vsebini in obliki.

Predsednik Odbora za družbene dejavnosti:

Branislav ADLEŠIČ, l. r.

Letno poročilo za leto 2014



ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ
ULICA OTONA ŽUPANČIČA 1, p.p. 294
telefon: 07 30 61 390, 07 30 61 392
e-naslov: info@zik-crnomelj.si
www.zik-crnomelj.eu

**LETNO POROČILO
ZA LETO 2014**

Skrajšana oblika za Občino Črnomelj

Črnomelj, februar 2015

55 let
izobraževanja odraslih
v Beli krajini

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK) je izdelal za leto 2014 dve poročili: eno, ki se nanaša na šolsko leto 2013/2014 in drugo, ki se nanaša na koledarsko leto 2014.

Poročilo o delu ZIK Črnomelj za šolsko leto 2013/2014 je obravnaval Svet ZIK-a na svoji redni 11. seji 29. septembra 2014. Poročilo o delu zajema čas šolskega leta od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2014. V poročilu so zajeti vsi pomembni vsebinski in statistični podatki, ki se nanašajo na programe in projekte. Poročilo za obdobje šolskega leta 2013/2014 logično sledi dinamiki vpisa udeležencev v izobraževanje in usposabljanje in prav tako strukturi Letnega delovnega načrta za isto obdobje, kar je smiselno za področje izobraževanja odraslih. ZIK je poročilo za šolsko leto 2013/2014 poslal ustanoviteljici Občini Črnomelj v oktobru 2014.

Letno poročilo za koledarsko leto izdela Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj na podlagi Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS, št. 115/2002 in popravki), kjer predstavi poslovno poročilo, računovodsko poročilo in poročilo o kakovosti. Ob elementih, ki jih predvideva pravilnik, upošteva tudi strukturo, ki jo je predlagala Občina Črnomelj - pomembni dosežki zavoda v preteklem letu, finančno poslovanje zavoda, realizacija finančnega načrta, vsebinska in finančna predstavitev investicij in problematika zavoda – to je ovire, na katere je ZIK naletel pri svojem delu in predlogi rešitev.

Splošna predstavitev ZIK-a

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (v nadaljevanju ZIK) je zaključil poslovno leto 2014 vsebinsko uspešno. Realiziral je vse programe in projekte, ki jih je načrtoval, in druge projekte, ki jih zaradi narave svojega dela ni mogel načrtovati. Izkaz prihodkov in odhodkov pa kaže na finančno neuspešnost, saj je bilo manj prihodkov v primerjavi z letom prej. Gre za posledico izpada projektov, ki so financirani iz evropskih virov, ki pa so v zadnjem desetletju predstavljali pomemben delež pri ohranjanju stabilnosti poslovanja.

Načrtovanje vsebine dela in posledično finančnega poslovanja je za ZIK zelo zahtevna naloga, ker je odvisen od javnih razpisov in ekonomskega, družbenega in političnega okolja. ZIK kot javni zavod nima zakonsko urejenega statusa, ki bi mu dodelil in zagotavljal opravljanje javne službe, zato mora sam skrbeti za nove vsebine in ohranjanje delovnih mest.

ZIK Črnomelj je v letu 2014 izdelal razvojni načrt za obdobje 2014-2020, kjer je dal prednost naslednjemu: dostopnosti in odprtosti izobraževanja odraslih, enakim možnostim in spodbujanju socialne vključenosti, partnerskemu sodelovanju v okolju, strokovnem razvoju zaposlenih, razvoju novih programov in projektov, ugotavljanju in izboljševanju kakovosti dela na vseh področjih, svetovanju in informiranju, ugotavljanju in potrjevanju predhodno pridobljenih znanj, raziskavam in razvojnim analizam, promociji svojega dela in utrjevanju ugleda organizacije v okolju, stabilnemu financiranju in urejanju prostorske problematike.

Aktivno smo bili vključeni v pripravo Regionalnega razvojnega programa (RRP) za programsko obdobje od 2014 do 2020 za Jugovzhodno regijo v skupini za človeške vire in družbeno blaginjo. Poudarek je bil na pripravi gradiva za umestitev projekta Center vseživljenjskega učenja Bela krajina v RRP, kakor tudi dveh drugih projektov: Rokodelski center Bela krajina in Romski večnamenski prostor Kanižarica Lokve. Pri pripravi predlogov in strokovnih podlag za RRP je bil ZIK v tesnem sodelovanju z Občino Črnomelj, tako z županjo kot s strokovnimi službami.

Ministrstvo za kulturo, lastnik stavbe kulturnega doma Črnomelj, je v letu 2014 zagotovilo sredstva za nujno sanacijo, kar pomeni preprečevanje vdora vode in zamakanje iz severne strani stavbe, obnovo notranjih hidrantov in vzpostavitev zasilne razsvetljave. Zaradi nedelovanja slednjih dveh je ZIK tri leta plačeval globo za kršitev zagotavljanja požarne varnosti.

ZIK je začel v letu 2014 sistematično urejati arhive v sodelovanju z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, Enoto za Dolenjsko in Belo krajino, Novo mesto.

Kadri

Na ZIK-u je bilo v letu 2014 zaposlenih enajst delavcev, od tega sta se dve osebi upokojili (čistilka julija in vzdrževalec-kinooperater decembra). Sedem oseb je bilo zaposlenih za nedoločen čas, dve delavki pa za določen čas. V enem javnem delu, Učna pomoč, sta bili zaposleni dve javni delavki, mentorici učne pomoči.

Med redno zaposlenimi, tako za nedoločen kot določen čas, so bile tri magistrice znanosti, tri osebe z univerzitetno izobrazbo in tri osebe z visokošolsko strokovno izobrazbo. Obe javni delavki sta imeli univerzitetno izobrazbo.

V letu 2014 je direktorica nastopila nov mandat za obdobje petih let, do 20. 5. 2019. Prišlo je tudi do spremembe člana Sveta ZIK, predstavnika ustanovitelja. Štefan Misja je 1. 12. 2014 podal odstopno izjavo, ker je bil imenovan za podžupana občine Črnomelj. Občinski svet je 23. 12. 2014 imenoval novo predstavnico ustanoviteljice v svet ZIK-a, Cvetko Aupič.

Sistematično spremljanje kakovosti dela

V letu 2014 je bil poudarek na presojanju in razvijanju kakovosti promocije izobraževanja odraslih, spremljanju zadovoljstva udeležencev izobraževanja, razvoju novih izobraževalnih programov in gospodarnem ravnanju s finančnimi sredstvi. Narejeno je bilo samoevalvacijsko poročilo in sprejet načrt aktivnosti za razvoj kakovosti v letih 2015 in 2016.

ZIK Črnomelj se je v aprilu 2014 prijavil na razpis Andragoškega centra Slovenije za sodelovanje pri izvedbi zunanje ekspertne evalvacije na področju kakovosti. Predmet ekspertne zunanje evalvacije sta bili dve vsebinski področji: notranji sistem kakovosti, ki ga izobraževalna organizacija uporablja in podpora, ki jo izobraževalna organizacija nudi odraslim udeležencem pri njihovem izobraževanju. Ocenili so, da ima ZIK Črnomelj dobro vzpostavljen notranji sistem kakovosti in razvite različne oblike podpore udeležencem pri učenju. V poročilu o izpeljani zunanji evalvaciji so podali predloge izboljšav, ki jih je Komisija za kakovost ZIK vključila v načrt izboljšav za prihodnje obdobje.

POMEMBNI DOSEŽKI ZAVODA

Projekti na področju izobraževanja odraslih

ZIK je v letu 2014 opravil pomembno strokovno delo na področju ustvarjanja pogojev za izvajanje novih izobraževalnih programov.

V register zunanjih izvajalcev aktivnosti programov aktivne politike zaposlovanja na Zavodu RS za zaposlovanje, za območno službo Novo mesto je vpisal štirinajst novih programov, in sicer: Usposabljanje za aktivno načrtovanje zaposlitve, Ali sem za podjetništvo, Od A do Ž o socialnem podjetništvu, Želim postati podjetnik – ali znam tržiti sebe?, Priprava poslovnega

načrta za analizo trga, Računovodja/računovodkinja za manjše družbe, samostojne podjetnike in zavode, Usposabljanje za pomočnika natararja, Osnove polaganja keramičnih oblog, Predelovalec/predelovalka mesa na tradicionalen način, Predelovalec/predelovalka mleka na tradicionalen način, Predelovalec/predelovalka sadja na tradicionalen način, Ekološki kmetovalec/ekološka kmetovalka, Zeliščar/zeliščarka, Čistilec/čistilka prostorov. Vsi programi so namenjeni brezposelnim osebam, ker smo imeli v Beli krajini, še posebej v črnomaljski občini, nadpovprečno visoko stopnjo brezposelnosti.

ZIK je tudi v letu 2014 izvajal program Usposabljanje za aktivno načrtovanje zaposlitve (prej se je imenoval Usposabljanje za dvig konkurenčnosti brezposelnih oseb) v okviru projekta »Za Pokolpje – aktivno in dejavno!«. V usposabljanje, v obdobju od junija do septembra 2014, je bilo vključenih 162 brezposelnih oseb. Udeleženci so prepoznavali in ugotavljali svoje interese in možnosti, izdelali karierni načrt, izpopolnjevali veščine iskanja zaposlitve s poudarkom na ustni in pisni komunikaciji in spoznavali trg dela. V okviru zaposlitvenega dne so spoznavali delodajalce na področju Bele krajine, kjer so se seznanili z njihovimi načrti zaposlovanja in s pričakovanji do novih zaposlenih.

Za brezposelne je ZIK izvedel dva izobraževalna programa, ki sta bila podjetniško naravnana, in sicer Oblikovalko tekstilnih izdelkov z elementi tradicionalne tekstilne dediščine in Ponudnika tradicionalnih izdelkov, pridelkov in storitev. Oba programa sta imela odmevni razstavi o vsebini svojega dela v javnosti.

ZIK je od leta 2013 vključen v aktivnosti Centrov medgeneracijskega učenja (CMU), ki jih spodbuja Zveza ljudskih univerz Slovenije po celi Sloveniji. V belokranjskem tednu medgeneracijskega učenja je sodelovalo sedem partnerskih organizacij z devetimi dogodki in 263 udeleženci. ZIK nima zagotovljenih sredstev za delovanje CMU-ja.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je v letu 2014 prvič sofinanciralo podpirne dejavnosti za brezposelne, kamor sodi tudi informiranje in svetovanje. Za Belo krajino je bila ta podpora ministrstva zelo pomembna, saj občine Črnomelj Metlika in Semič sodijo v območja z najvišjo stopnjo brezposelnosti. ZIK izpolnjuje vse pogoje za kakovostno informiranje in svetovanje prebivalcem Bele krajine, ker najbolj pozna razvojne usmeritve kraja, družbeno stanje in gospodarsko gibanje.

ZIK je lani, in vsa leta v zadnjem desetletju, vložil veliko strokovnega napora, da je dokazoval potrebo po enakopravnem dostopu do svetovanja vseh prebivalcev Bele krajine, ker živijo v manj razvitem in odmaknjenem okolju. Analiza podatkov o rezultatih dela Svetovalnega središča Novo mesto je potrdila ZIK-ove trditve, da Belokranjci ne koristijo storitve svetovanja v takšnem deležu, kot bi bilo sorazmerno v primerjavi s številom prebivalstva. ZIK se zato zavzema, da opravlja storitev svetovanja za področje Bele krajine, kjer lahko zagotavlja fizično in vsebinsko dostopnost svetovanja in informiranja.

Projekti na področju kulture

V Beli krajini smo v letu 2014 praznovali 70 let prvega slovenskega kinematografa na osvobojenem ozemlju in 70 let Slovenskega narodnega gledališča (SNG) na osvobojenem ozemlju. Namesto klasične proslave smo obeležili pomembni obletnici z izvajanjem treh filmskih dogodkov in štirih gledaliških predstav, ki so jih uprizorili: Gledališka skupina ZIK Črnomelj, SNG Drama Ljubljana, SNG Maribor in SNG Nova Gorica. Predstave so bile za vse Belokranjce brezplačne, ogledalo si jih je skupaj 1160 obiskovalcev (883 v gledališču in 277 na filmskih projekcijah).

ZIK je bil uspešen na javnih razpisih Ministrstva za kulturo (MK) in Slovenskega filmskega centra (SFC), ki so se nanašali na kino. MK je tako sofinanciralo art kino program in izvajanje nacionalnega filmsko vzgojnega programa, SFC pa digitalizacijo kinematografa in dva tradicionalna projekta: Slovenski film kot ogledalo časa in Filmski tabor Kolpa. Nakup kinoopreme je sofinancirala še Občina Črnomelj.

ZIK razvija dobrodelnost in prostovoljstvo. Z organizacijo Dobrodelne prireditve Jasna so se v letu 2014 zbirala sredstva za Združenje Ozara Slovenija – enoto Črnomelj. Prostovoljstvo pa se je največ razvijalo v okviru Univerze za III. življenjsko obdobje, kjer s člani brezplačno ponudili delavnice z vsebinami, ki jih obvladajo. V letu 2014 je bilo 19 prostovoljcev, ki so opravili 86 ur prostovoljstva.

Finančno poslovanje

ZIK Črnomelj je zaključil poslovno leto 2014 s presežkom odhodkov nad prihodki v višini 48.031,19 EUR, ki pa ga bo skoraj v celoti pokrili s presežkom prihodkov nad odhodki iz leta 2013 v višini 45.187,86 EUR. Do presežka odhodkov nad prihodki je prišlo predvsem zaradi zaključevanja izobraževalnih projektov, financiranih iz državnega proračuna in proračuna EU, ter dejstva, da v zadnjih treh letih ministrstvo, pristojno za področje izobraževanja, ni objavilo javnih razpisov za projekte na področju izobraževanja. Prav tako so se v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 bistveno zmanjšala sredstva za izvedbo programa »Usposabljanje za aktivno načrtovanje zaposlitve« (Pokolpje). Celotni prihodki v letu 2014 v višini 422.201,27 EUR so zato nižji od celotnih prihodkov v letu 2013 za 35 % in nižji od finančnega načrta za leto 2014 za 19 %. Sredstva za projekte, ki jih je ZIK dobil odobrena na javnih razpisih v preteklih letih, so vsako leto nižja, ker so se projekti v letu 2014 zaključili.

Celotni odhodki v letu 2014, ugotovljeni v višini 470.232,46 EUR, so nižji od celotnih odhodkov v letu 2013 za 22 %, in tudi nižji od načrtovanih odhodkov za leto 2014 za 9 %. Stroški dela zaposlenih so v letu 2014 nižji v primerjavi z letom 2013 za 20 % zaradi upokojitve ene delavke, zmanjšanja števila zaposlenih na javnih delih in poteka pogodb o zaposlitvi za določen delovni čas osebam, ki so bile v letu 2013 zaposlene za izvajanje aktivnosti programa Usposabljanje za dvig konkurenčnosti brezposelnih oseb – Pokolpje. V letu 2014 so v primerjavi z letom 2013 nižji programski stroški (stroški, neposredno povezani z dejavnostjo) za 26 %, stalni neprogramski stroški (stroški energije, varovanja, zavarovanja) pa za 19 %, kar je posledica zmanjšanja izvedb projektov in programov ter načrtnega in odločnega varčevanja.

ZIK Črnomelj je v letu 2014 dosegel 66,3 % prihodkov na podlagi uspešnih prijav na javne pozive oziroma iz drugih virov. Iz proračuna občin je prejel 33,7 % prihodkov in sicer od občine Črnomelj 32 % ter občin Metlika in Semič 1,7 %. ZIK je edini javni zavod v občini Črnomelj, ki je v tako visokem deležu odvisen od projektne naravnosti in pridobivanja sredstev na podlagi uspešnih prijav projektov. Glede na vire financiranja je imel v letu 2014 kar 96 % sredstev iz javnih virov in 4 % sredstev iz nejavnih virov za opravljanje javne službe. ZIK šteje za javne vire vse tiste, ki so prišli iz javnih institucij in ustanov, četudi jih je pridobil na tržni način, to je preko prijav na javne razpise.

VSEBINSKA IN FINANČNA PREDSTAVITEV INVESTICIJ

ZIK pričakuje, da bo ustanoviteljica Občina Črnomelj prevzela vse aktivnosti za pripravo ustrezne dokumentacije in selitev izobraževanja odraslih v prostore bivše policijske postaje. Drugi sklop aktivnosti občine Črnomelj se bo nanašal na prevzem kulturnega doma v brezplačno uporabo in nadalje v njegovo obnovo za potrebe sodobnega časa.

PROBLEMATIKA ZAVODA

Ovire pri delu zavoda

- neprimerni prostori za zaposlene in za izvajanje izobraževanja odraslih
- neprimerna oprema dvorane in spremljajočih prostorov Kulturnega doma Črnomelj
- zakonska neurejenost statusa organizacije, neurejeno financiranje
- odvisnost od javnih razpisov in finančno nestabilno okolje
- preobremenjenost redno zaposlenih zaradi obsega in vsebine dela (ESS projekti).

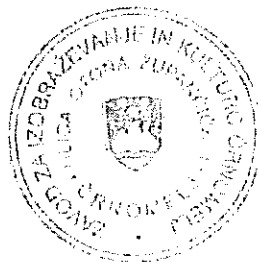
Predlogi rešitev za izboljšanje dela


- pospešitev vseh aktivnosti za ureditev novih prostorov za potrebe izobraževanja odraslih
- pospešitev vseh aktivnosti za prenovo stavbe Kulturnega doma
- opozarjanje Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport o nujnosti zakonskih sprememb in dopolnitev glede statusa organizacij za izobraževanje odraslih
- odvisnost od javnih razpisov bi bila manjša, če bi bil status zavoda rešen v smislu financiranja plač zaposlenih v celoti in sofinanciranja materialnih stroškov.

ZAKLJUČEK

ZIK Črnomelj ima pomembno vlogo v okolju, ker je edina organizacija za izobraževanje odraslih v Beli krajini. Večina izobraževanja je za udeležence brezplačna (osnovna šola za odrasle, računalniško opismenjevanje, delno učenje tujih jezikov, splošno neformalno izobraževanje), ker pridobi ZIK sredstva na podlagi uspešnih prijav na javne razpise iz domačih ministrstev in Evropskih socialnih skladov (ESS). To prispeva k dvigu kakovosti življenja prebivalcev Bele krajine. Ob tem, da udeležencem ni potrebno plačevati izobraževanja, je druga pomembna korist dostopnost izobraževanja v fizičnem smislu, ker se razpršeno izvaja po vsej Beli krajini. Tretji pomembni element je, da programi in projekti sledijo razvojni strategiji Bele krajine, in imajo poudarek na razvoju ključnih kompetenc, osebni rasti, varovanju okolja in medsebojnem povezovanju.

Nujno je opozoriti, da je narava dela na področju izobraževanja odraslih in kulture takšna, da je nemogoče zagotoviti stabilnost izvajanja programov in projektov in posledično stabilnost financiranja. Razlog je v odvisnosti od uspešnosti na javnih razpisih in sploh njihove objave. To realno pomeni, da je eno leto poslovno in finančno zelo uspešno, naslednje pa lahko prinese pomanjkanje izvajanja programov in projektov, posledično finančne težave in odpuščanje delavcev.




Mag. Nada Žagar
direktorica